

Skriftlig fremsættelse (15. januar 1997)

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af jordkøbsloven og planloven. (Regionale jordkøbsnævne).

(Lovforslag nr. L 135).

Hensigten med lovforslaget om ændring af jordkøbsloven er at give amtsrådene mulighed for at nedsætte regionale jordkøbsnævne, hvis formål er at købe jord og afhænde det i jordfordeling o.lign. til forbedring af ejendomsstrukturen i jordbruget.

Baggrunden for lovforslaget er erfaringerne fra det 10-årige forsøg med Den Sønderjyske Jordfond, der oprindeligt blev iværksat efter frikommuneloven. Erfaringerne herfra bevirkede, at andre amtskommuner og landbrugsorganisationerne ønskede en ordening for resten af landet.

Efter lovforslaget vil de regionale jordkøbsnævne få samme sammensætning og kompetence og lignende selvstændighed, men adskille sig fra fonden ved at være en offentlig myndighed på amtskommunens budget.

Lovforslaget indeholder hjemmel for ministeren til at bemyndige et jordkøbsnævn til at udøve beføjelser efter loven og til at fastsætte rammer for nævnets sammensætning og virksomhed, finansiering, regnskabsaflæggelse og administration. Amtskommunerne får mulighed for at nedsætte et regionalt jordkøbsnævn og afholde udgifter hertil, og kommunerne får mulighed for at yde tilskud til nævnet. Forslaget indeholder tillige en udvidelse af lovens formål med en bestemmelse om, at jordkøb kan ske til brug for jordomlægninger for at afbøde de jordbrugsmæssige gener ved ikke-jordbrugsmæssige aktiviteter i landbrugsområder.

Det er hensigten, at amtsrådets og kommunernes adgang til at afholde udgifter til et jordkøbsnævn begrænses ved, at hvert nævn ikke uden ministerens tilladelse må råde over en

større værdi end ca. 20 mill. kr. i form af jordværdier og bevilgede midler.

Et jordkøbsnævns opgave vil først og fremmest være at købe jord til indskud i jordfordeling, hvor der sker et bytte af jorder, så disse ligger mere hensigtsmæssigt for den enkelte bedrift. Hvis der på forhånd er overskud af jord, er det lettere at få en jordfordelingsplan til at falde på plads. Udsigten til mere jord er tillige et ekstra incitament for den enkelte landmand til at deltage i jordfordelingen.

Efter jordfordelingsloven kan en jordfordelingssag rejses af lodsejere eller offentlige myndigheder, herunder amtsrådet. Jordfordelingen kan have rent strukturforbedrende formål, men kan samtidig tjene andre formål, f.eks. gennemførelse af et vejanlæg eller en naturgenopretning, hvor man på samme tid opnår, at anlægget lettere kan etableres, og at jorderne til landbrugsejendommene i området placeres bedre. Hensynet til andre formål, herunder natur og miljø, indgår således i nævnets virke ved køb af jord til amtslige jordfordelinger med disse formål.

Jeg vil henlede opmærksomheden på, at lovforslaget bygger på frivillighed. Det er frivilligt for amtskommunerne at nedsætte et regionalt jordkøbsnævn, frivilligt for den enkelte kommune at medvirke og frivilligt for landmænd at sælge jord til nævnet. Nævnets jord indgår i jordfordelinger, der også bygger på frivillighed. Det er frivilligt for landmændene at deltage i jordfordelingen og frivilligt for dem at aftale eventuelle rådighedsbegrænsninger på jorder af hensyn til ikke-jordbrugsmæssige interesser.

Ved lovbemærkninger i 1990 blev der forudsat en begrænsning i den statslige brug af jordkøbsloven. Ved bemærkningerne til dette lovforslag åbnes der mulighed for udvidelse af den statslige aktivitet inden for de bevillingsmæssige rammer med køb og salg af jord til strukturforbedring og kompensationsjord for